

בעזה ש"ת

שיעור י'

שיעורי

הלכה ישרה

הלכות פסח [א]

לא ללמוד בשעת התפילה וקריאת התורה

מועדים לשמחה

על דבר שאלת השואל לכמה דינים וחומרות שנוהגים בפסת, שבכל מצוה יש פרד"ס (פשט, רמז, דרוש, סוד), אבל בחמץ ומצה על כרחנו אנו באים בכמה דינים וחומרות אל הרמז, כי חמץ רומז על היצר הרע (זוה"ק ח"א רכז ב; ח"ב מא) ומצה על יצר טוב (שם מב), על כן נזהרים כמה חומרות בביעור חמץ, בכדי לבטל ולבער היצר הרע מכל וכל.

(שו"ת רדב"ז סי' תקמ"ו)

דיני ניקוי הבית לפסח

כלים של חמץ שנשתמשו ע"י חמין ובישול - כגון טעלעו'ס, טעפ, סכ"ם - געצייג בעקעלעך, מיקסער, בלענדער, צריכים לנקותם ולהצניעם במקום סגור, או במקום גבוה שאין יד אדם מגעת שם דבוקות עם טעהפ (Tape), או בשאפעס רגילים ודלתותיהם דבוקות עם טעהפ (Tape) וכדומה, אבל אם הם פתוחים, אינו מועיל גם אם מדביק עליהם פתק "חמץ" (ס' תנ"א ס"א מ"ב ז' ח').

כלים שלא השתמשו בהם אלא בצונג - כגון שישלעך, פיטשערס (Pitchers) זאלטץ מעסטל, Containers וכדומה, אין צריך להצניעם במקום סגור, אלא לא ישתמש בהם בפסח, ולכל היותר בפתק "חמץ" בודאי מספיק (שם ס"א וסכ"ב).

כלים מלוכלכים - עם פרורי חמץ (פארשמירט - קליינע שמוץ), משפשפם ומנקה מה שיכול ואין צריך לנקותם לגמרי, כיון שאין משתמשים בהם, והם כפרורי חמץ מטונף שאין בהם דין ביעור, ומניחם בארון (שאפע) סגור כדי שלא ישתמש בהם, כדון כלים שמשתמשים בהם בחמין (ע"י ס' חמ"ב מ"ב סוס"ק ל"ג ס' תנ"א ס"א מ"ב ס"ק ז' ח').

סכינים אפילו אם רוב תשמישן ע"י צונג, שמועיל להם הגעלה ואין צריך ליבון, מ"מ מצוה מן המובחר לקנות סכינים חדשים לפסח (מ"ב י"ט).

ניקוי שולחן וכסאות, (תמ"ב ס"ז) צריך לנקות כל שיש בו חשש לפרורי חמץ, אפי' פחות מכזית (תמ"ב מ"ב ס"ק ל"ג). מקרר (Fridgider) - הוא כלי שמשתמשים בו בחמץ בצונג, ולכאורה לא ישתמש בהם בפסח (ס' תנ"א סכ"ב ומ"ב), אלא נוהגים עכ"פ לנקותו בהקפדה ולכסותו היטב בכל פינה, וידקדק שלא יקרע הכיסוי באמצע פסח, מדון השתמשות בכלי חמץ.

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ כְּכֹל מְשַׁפְּטוֹ וְחֻקָּתוֹ

להזיז סטוב (Stove) מקרד (Fridgider), אין צריך להזיזם לנקות מתחתם (מדין ס' תל"ג מ"ב ל"ה, וס' תל"ח מ"ב ט"ז), אבל אם הזיזם כגון ע"י גיטע וכדו', לכמה פוסקים יעשה שם בדיקה לפני שמחזירם, ויכול לבדוק ע"י אור חשמל - לעקטער, (הש"פ שער ב' ס"ט, ושמעת' מבעל מקדש ישראל).

הכתלים והכסאות השאפעס - יש לנקותם בכל מקום שנגע בהם חמץ צונן (אפי' משהו ואפי' בלי בליעת ע"י מאכל חם) ואי"צ הגעלה (תמ"ב ס"ו מ"א ל"ח).

מקום שיש בליעות - ארונות (שאפעס) מעל הקאונטער ומעל הכירה (Stove) גורם זיעה חוזרת מחמץ הקדירות של כל השנה, ולכן צריך לכסות מתחתיהם בנייר כסף, שלא תגיע זיעה ממקום זיעת חמץ.

שלחן וקאונטער (Counter) עם בליעות - מקום שמניחים שם חלות חמות, או לשים שם עיסות תמיד, צריך מדינא הגעלה (אם שייך) ושני כיסויים שלא יתגלה בפסח, ויכול בפלאסטיק הכפולים (Doubled Plastic sheet) (ס' תנ"א ס"ז).

שולחן שבת - דיינג רום - כל שלחן שמשתמשים בו רק בצונן ואין מניחים שם אלא כלי שני, ובדרכ' מכוסה במפה - טישטעך, די לנקותו ולכסותו בכיסוי בעלמא (כפה"ח ס"ק רל"ג).

סדר הגעלה לפסח - א. ניקוי היטב מלכלוך בכל סדקים וכפלים (Folds) של הכלי, ולהסיר החלודה ראסט (Rost), אבל אם אינו אלא מראה חלודה בלי ממשות (פלעקען) מהני הגעלה (מ"ב תנ"א כ"ב), ב. המתנה 24 שעות בלי תשמיש, ג. עירוי מים רותחין, ולכתחילה יערה על אבן מלובנת ששהתה קצת זמן על האש, בכל מקום שמגיע, ד. תיכף אח"כ ישפוך שם מים קרים (המוכנים), ה. המנהג לכסות כ"פ אחר הגעלה.

מין כלי הגעלה - אין מגעילים ע"י כלי חמץ, אלא ע"י א. כלי של פסח, ב. קומקום - טשייניק חמץ שאינו בן יומו, ג. או כלי חמץ שאינו בן יומו אחר הגעלתו (קובץ מבית לוי תשס"ו ע"ה, ושמעת' מבעל ממקדש ישראל).

שלחן מטבח וקאונטער (Counter) מפורמייקא (Formica) - שלחן וקאונטער שמשתמשים שם עם כלי חמץ רותחין, אי אפשר להגעילם לכ"ע, לכן יעשה הגעלה לכתחילה עם אבן וכ"ל, ויכסם בשני כיסויים קשים שלא יתגלה בפסח.

כאשר אי אפשר לערות רותחין, ינקה עם חומר הפוגם (St Moritz, Bleach), ויכסם בשני כיסויים (שלחן גבוה סקל"ח ח"א כלל קכ"ב ס"כ, נט"ג הע' ח' ב' הגרש"א והגרש"דא).

קאונטער (Counter) של אבן - אפשר לכתחילה להגעיל ובאופן הנ"ל, בתנאי שאין שם בקעים - שפאלטענעס שאז צריך לנקותם היטב מכל לכלוך וחציצה (נט"ג פ"א).

הייטשער (Highchair) - שמניחים עליו חמץ חמין (כגון הייסע לאקשען), צריך לכסותו בשני כיסויים קשים שלא יתגלה בפסח.

כיוו Sink - חרסינה, פורצלן, אמאיל (Enamel), אין מועיל להם הגעלה כ"כ, ולכן:

- א. ינקה הכיוו, אם יכול יפרק הקראן (Faucet) לנקותם, ב. ישפוך חומר הפוגם (Bleach) וכדו' בתוך הדרען (Drain).
- ג. כיוו שאינו מחובר לקאונטער (Counter) ינקה היטב את החריצים מסביב, והמחובר לקאונטער, ינקה היטב כל הלכלוך מסביב ואין צריך לקלקל הדבק (Glue Corking) שם בעת הניקיון, ד. ימתין 24 שעות משימוש חם, ה. יערה מכלי ראשון, ולכתחילה עם אבן מלובנת ששהתה על אש, בתוך ועל הכיוו והקר אנען, ואח"כ יפתח את המים החמים בשעת העירוי על הקראן (Faucet), ו. ישפוך Bleach בתוך הדרען, ז. ישים הפסק אינסערט (Sink Insert) בכיוו ויעשה הפסק בין האינסערט להסינק עם אבן וכדו' או שיהיה קטן במידה (Size) קצת, ח. יזהר שנקב האינסערט לא יהי נגד הדרען (Drain) של הסינק, אלא מן הצד, ט. יחליף הדרענער (Drainer) לפסח.

כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ כֵּן נִזְכָּה לַעֲשׂוֹתוֹ

כירור גירוסטה (Stainless Still) - אפשר להגעיל. ינקה, וימתין 24 שעות, יעשה עירוי באבן מלובן, ואם א"י יעשה רק עירוי, ואח"כ יתחם המים החמים בשעת העירוי על הקראן (Faucet), ישפוך חומר הפוגם, ולעולם כדאי ליתן הפסק אינסטרט בפנים (נט"ג פ"א).

מים חמין בימי פסח - א"א שמי שיכול יחמיר לא להשתמש במים חמין - בימי פסח, מחמת כמה טעמים, (מדון עירוי תמיד, מדון ספק חמין בחמין, בפרט הדר עם שכנים למעלה המשתמשים עם חמין, כנו"י), (שם הע' כ"ב בשם פוסקי זמנינו).

כירור ואמבטיה Bathroom Sink - וכדו' שאין מניחים שם חמין, די בניקיון לבד (הגע"כ פ"ג כ"ז נט"ג שם ס"ב).

תנורים שלנו - המצופים אמאייל (Enamel), אי אפשר להכשירים אלא ע"י ליבון עם טארטש (Torch) או ע"י (Self-Cleaning) ע"ל בסמוך. כמו"כ יש חשש גדול מדלת התנור, היות ובמצאיאות יש הרבה פרורים בתוך הכפל (Fold), לכן יכסה היטב את הדלת בשני כיסויים מנייר כסף (Silver Foil).

ניקיון אוטומטי (Self-Cleaning) - א. ינקה היטב התנור ובצירוף חומר חריף כמו Easy off וגם השעלפס (Shelfs), ב. ימתין 24 שעות, ג. ידליק התנור כ-850' - 900' Degree למשך שעה אחת, ד. יכסה את הדלת היטב בשני כיסויים של נייר כסף (Silver Foil), (שמעתי מבעל מקדש ישראלי).

תנור עלעקטריק - עם גלאז (Electric Oven Glass Top) א"א להכשירו לפסח אפילו כשיניח עוד גלאז עליה, כיון שיש זיעה ביניהם, וישאל שאלת חכם.

חצובה (Grates) של כירה של שורף החמין משם, כיון שיש חלקים שאינם כנגד האש (שבה"ל).

ולכן יניח כל חלק וחלק של Grates ע"ג האש לכמה דקות (שם), או ישימם בתוך התנור וידליקו כ-850' - 900' Degree למשך שעה אחת (נ"ל).

הפסק בלעך על החצובה (Grates) - אם אי אפשר ללבנם, ישתמש עם הפסק בלעך חדש בין החציבה - (Grates) להקדירה כל ימי הפסח, [ויזהר שלא יישפך תחתיו מים כל ימי הפסח - רוטב מתחתיו דאז יבלע מהמצ'דיגע Grates, שמעתי מבעל מקדש ישראלי].

כדאי לקנות Grates חדשים לפסח (ע"י אנ"מ א"ח ח"א ס' קכ"ד ק' מבית הלוי ח"א ע' כ"ט, הגרשי"א בס' א"ה ח"ג פ"ג).

כירה (Stove) - המצופים אמאייל (Enamel), א"א להגעיל כ"כ מלמעלה (Stove Top), לכן ישפוך רותחין מכלי ראשון ולתחילה בצירוף אבן מלובן ע"י אש, ויכסה בנייר כסף עבה (Foil Heavy Duty), מכופל (Double).

גם ממעל צריך לכסות מתחת השאפע או Oven Hood, Convection Oven, וכדו' בנייר כסף מכופל (Double), שהזיעה לא יגיע ממקום זיעת חמין.

הגעלה ע"י בלעך - גם אפשר להגעיל ע"י שיניח בלעך ע"ג ה-Stove ולהדליק 2 אש - פלאמען על 30 דקות, ואח"כ לכסות מכופל (Double) כנ"ל, ומועיל בפרט בכירה - Stove גירוסטה (Stainless Still) (נ"ל).

סתומות (Fillings) - לא יכניס חמין לפיו 24 שעות, ואח"כ ידיח הפה במים חמים מאוד כשיעור שיכול להחזיק, (הגרשי"א בס' שבות יצחק פ"ט ס"ק ב' מהרש"ם ח"א ס' קצ"ז), וכיון שאוכלים מאכלי חמין רותחים כל השנה (הייסע לאקשען, קישקע, קניידלעך), לכן כדאי שלא יכניס לפיו דברים רותחים - קאכענדיג כל ימי

זך שזכן מעוֹנָה קוֹמֵם קֹהֵל עֵדֶת מִי מָנָה

הפסח (שמעתי מבעל מקדש ישראל).

ברעסעס (Braces) - צריך לנקותם אצל הרופא שיניים (Dentist) לפני פסח.

שיניים תותבות (פאלטשע ציין) - ידיחם עם מים רותחין מכלי ראשון, ולכתחילה יטבילם בכלי ראשון רותח ע"י חוט (שמעתי מבעל מקדש ישראל).

בדיקת חפצים מחמץ - חפצים שיש בהם חשש חמץ, כגון: שלחן, כסאות, בריעף קעים (Briefcase), רענצלעך וכל כיו"ב, צריך לבדוקם ודי באור החשמל (לעקטער) ואם אינו משתמש בהם בפסח, ינקם היטב ויצניעם.

כיסוי בגדים, מאנטלעך, מכנסיים עם מכפלת (מאנזשעטען), קערדזשעס (Carriages) - צריך לנקותם מפירורים ולבדקם ודי ע"י אור חשמל (לעקטער), (עפ"י מ"ב שם), ואם מניחם עם דברים שמוכר לגוי אין צריך לבדוקם.

שטריימעל - יש בה ב' קשיים, א' שקשה לוודא שייצא מפנים מתוך השערות כל הפרורים בפרט הקטנים, ב' שלובשים השטריימל כל ימי הפסח מעל המאכלים, לכן יזהר מאד.

ספרים טלפון Games Toys - וכל מיני Books ספר טלפונים, אלבום, וכן הטלפון וסי די Player, צריכים בדיקה אם משתמש בהם בפסח.

ספר שנדבק בדבק (Glue) - מותר להשתמש עם ספרים וחפצים שנדבקו בדבק (Glue) חמץ (תמ"ב מ"ב ל"ז). גארביטש קענס בעזעם - בעזעם של כל השנה לכתחילה לא ישתמש בו בפסח כיון שאי אפשר לנקותו מפירורים, אבל הוועקיום קלינער (Vacuum Cleaner) מותר אחר ניקיון היטב וישים שקית (Vacuum Bag) חדש, ובמאפס (Mops) מותר, הגארביטש קענס (Garbage Cans) צריך לנקותם ולשפוך שם דבר הפוגם.

מגובות - האנטעכער, מפות - טישטעכער - שאין משתמשים עם קמח ממש בכל השנה, אם מכבסים אותם במים רותחין (קאכענדיג) עם סבון כביסה (זייפ Detergent) - שלנו שפוגם, מותר להשתמש בה בפסח (עפ"י סי' תנ"א ס"ח, מ"ב ק"ח פרמ"ג מ"ז ס"ח ד"ה וכלי, דע"ת ס"ח, וכן שמעתי מבעל מקדש ישראל).

מפות פלאסטיק (Plastic) - לא ישתמש בהם, ואין להכשירם לפסח (הגרמ"פ, ספר ה"פהע ל"ז).

כלים חד פעמי (Disposables) - מפלאסטיק, מפות פלאסטיק, ונייר כסף - מעיקר הדין מותר להשתמש בהן אפ"י בחמין בפסח, (י"א לכתחילה לא ב-Disposables מנייר רק בהכשר לפסח), ויש מחמירים בכלום שיהיה כשר לפסח (ס' הגע"כ פ"ג הע' בוע' הש"פ פ"ט הע' 41).

השתמשות בכלים חמץ - המנהג להגעיל בכ"ד כל כלים שהשתמשו חמץ בצונן, כדי להשתמש בזה בפסח (פרמ"ג א"ה סק"ד קישורע סי' קט"ז ס"ג).

אם בישול בכלי חמץ לפני פסח - א. אם הכלי אינו בן יומו, מותר המאכל בפסח (רמ"א סי' תמ"ז), ב. אם הכלי בן יומו, אסור, אבל יכול להצניע הכלי והמאכל אחר פסח (רב תמ"ב ס"ח, מש"ב שם ס"ק א').

מכירת החמץ

משכירים מקומות וארונות עם היכר פתק 'נמכר', ואם מוכרים שם חמץ גמור צריך מחיצה ל' טפחים (ט"ז מ"א מ"ב ס"ק י"ט תנ"ב ס"ב).

בְּקֶרֶב נִהַל נְטֵעֵי כֶּהֱנָה פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה

חמץ גמור – רובם נהגו שלא למכור חמץ בעין (ב"ח ס' תמ"ח א"ר סק"ד), ורק לבעלי חניות משום הפסד, ויקנם המר"ץ בחזרה מהגוי (הגרש"א מועדי שלמה ע' ו').

חמץ שאינו בעין – תערובות חמץ, דהיינו, שיש בתוכו רק מיעוט חמץ, כגון מאכלים שהשתמשו עם חמץ, קפה, סוכר, או מוצרים שאפשר שיש בתוכם חמץ, וכן תרופות שיש בתוכו חמץ, כל אלו מוכרים בלי חשש.

חמץ נוקשה – חמץ בעין אבל נוקשה או נפגם, כגון זייפ, קוסמעטיקס ג"כ מוכרים.

קמח – מותר למכור, שהיום זה ספק ספיקא חמץ, ועכ"פ מהתנויות אין חשש.

מאשין מצות – אפילו למקפידים שלא לאכלם, מותר למכרם בלי חשש.

קטניות – אין צריך אפילו למכור – באנדלעך, Beans ריזו, Corn Cake, וכל מיני קטניות בקונזרוון (Canned Beans), Rice Cake צריך לזהר שכמה מינים יש בתוכם דגן Wheat-, ויש מחמירים למכור כל קטניות מחשש חמץ בתוכם.

סיריאלס (Cereals) – ישנם כמה מיני סיריאלס (Cereals) אפילו מ-Corn-Rice שיש בתוכם חמץ מאלט וכדו', ולכן לא ימכרנו אלא בעל חנות (ת"ג רמ"א ס"א).

בראנפנען – וויסקי (Whiskey) וודקה (Vodka) שבתוכם דגן Wheat וכן בירה (Beer) אין מוכרים, אבל מותר למכור בראנפנען – ליקר (Liquor) בדר"כ (שר"ת עונג יו"ט ס' ל"ג נט"ג פמ"ד ס"כ).

דברים שיש בתוכם אלכוהול – יש שני מיני אלכוהול: Ethylalcohol – יש בתוכם קטניות ואפשר אפילו חמץ, Isopropyl alcohol – מותר בפסח. אבל ל"ז בדרך כלל, ולעולם צריך לשאול ולבדוק זה.

כלי חמץ – אין מוכרים את הכלים עצמם, כדי שלא יצטרכו אח"כ טבילה ככלי הגוי, אלא משאילים או משכירים אותם לגוי, אבל החמץ הדבוק מוכרים, ויש מחמירים למכור גם בליעות הכלים.

שותפים – כגון חנות של חמץ, וכן בית משותף חדר המדרגות וכן גנות מחסן (Storage) בייסמענט, חדר חשמל (Electric Rm), וביולער רום, אחד מוכר עבור כולם – ובהסכמתם, עם היכר פתק 'נמכר'.

מוסדות וישיבות – מוסדות וישיבות שאין משתמשים שם בפסח, ינקה היטב מכל חמץ וימכור לגוי.

חמץ ביו"ט מוקצה – ואסור לטלטלו אפי' ברגליו, אלא יכסנו בכלי וישרוף במוצאי יו"ט כיון שנמכר ואין זה חמצו. ומותר לומר לגוי להפסידו בביה"כ (שר"ת מנה"א ח"ב), ובהוה"מ יכול לפרו – צוברקעלען בביה"כ או להשליכו ברחוב, (רב ס' ת"מ קנט"א סק"א, חז"א ס' ק"ח, הש"פ שער ו' ה' ז' ע' נט"ג פ"ג ס"ח),

מצא חמץ ברחוב בפסח – לא יגע בו ולא ידחנו אפילו ברגליו (שר"ת קנין תורה ח"ה ס' מ"ג).

כלי חמץ שנפל מהארון – ביו"ט אינו מוקצה, ומותר לטלטלו ולהחזירו (שלמי מועד ע' שכ"ח בשם הגרש"א).

ציצית, ספרים – לא ינשק ציצית הנגדרת על הרצפה בפסח, לא ינשק סידורים וספרים של כל השנה, לא יכניס אצבעותיו לפיו כל ימי פסח בלי הדחה כשנגעו בדברים בלתי נקיים, גם לדפדף הספר והסידור וכיו"ב, (הש"פ שער ו' בה"ג, ושמעתי מבעל מקדש ישראל).

זייף שמפו דיטערדזשענט (Detergent) – הרבה פוסקים אוסרים כיון שיש בתוכם חמץ שנפסל מאכילת כלב, אבל דיטערדזשענט (Detergent) לניקוי כלי אכילה, ושל כביסה (Laundry Detergent) מותר.

תרופות (Medication) – שיש בתוכם חמץ צריך לבקש מהרופא סוג (Brand) כשר לפסח, ואם אין אחר מותר לצורך רפואה (חז"א).

וויטמינים (Vitamins) – שיש בתוכם חמץ מותר רק בציווי הרופא לצורך רפואה, אבל לצורך חיזוק הגוף אסור (שמעתי מבעל מקדש ישראל).

Tylenol – מותר כשיש בתוכן קטניות.

ווייפס (Baby Wipes) – עם אלכוהול (עפ"י מינים הל"ל), הוא כדין שמפו, שאסרו הרבה פוסקים כיון שיש בתוכן חמץ שנפמא"כ.

בדיקת חמץ

זמן בדיקת חמץ – מצה"כ, ולכתחילה יבדוק תיכף בתחילת הלילה, ובדיעבד עד עלוה"ש (ס' תל"א ט"ז א' ד'). עשיית מלאכה ולימוד – מחצי שעה קודם צה"כ אסור לעסוק במלאכה, לאכול סעודה, אבל טעימה ושתייה מותר, ולא ילמוד אפ"י יש לו קביעות (שם ס"ב).

חנניות וסוחרים – בעלי חנניות וסוחרים צריכים להפסיק ממלאכתם, ובשעת הדחק שאינם יכולים לגמור העסק או לסגור החנות ימנה שליח לבדוק בזמנו. ואם רוצה ישאיר חדר אחד כדי שיוכל יבדוק בברכה כשמגיע הביתה (שרת תשו' והנהג' ח"ב ס' ר"ד).

ברכה – מברכים על ביעור חמץ בין כשבדוק חמצו, ובין של אחרים. אם שכח לברך, אפילו אם נשאר רק חדר אחד שלא בדק יכול לברך (רב ס"ה), אם שכח לברך אחר גמר כל בדיקה, יברך קודם שריפת חמץ, ומחלוקת אם בשם ומלכות (ה"ב מ"ב ז').

כמה בתים – בברכה אחת יכול לבדוק כמה בתים, וחנות וכדומה, אפילו הם רחוקים זה מזה, ויכוון על כולם בשעת הברכה, ולא יפסיק בשיחה שאינו צורך הבדיקה עד גמר כל הבדיקות (שם).

שליח – אם קשה לו לבדוק הרבה חדרים ימנה שליח, והשליח יברך שם. אם השליח שומע הברכה מבעה"ב, לא יפסיק אחר הברכה ששומע, אלא יבדוק קצת בחדר המשלה, ואח"כ ילך לבדוק בשאר מקומות (רב ס"ח).

פנץ (Flashlight) – כל מקומות שיש חשש שהנר יכול להזיק או לשרוף אסור לבדוק שם בנר אלא יבדוק בפנץ – פלעשלייט, כגון בין הבגדים, בתוך הקאר תחת המושבים (Seats), תחת המיטה וכי"ב, ואם בדק שם בנר לא יצא ידי חובתו (מדין אבוקה בס' ת"ג ס"ו ומדין תנ"א ס"א).

בדיקה בפריזערס (Freezer) – יבדוק היטב שאין חמץ או חתיכה מהפרשת חלה או מאכלים ומשקאות של חמץ בתוך הפריזערס (אם יש כמה) והפריזשידזדער.

חמץ במקרה – יבדוק כל המקומות שיכול להכניס שם חמץ אפילו במקרה (קען ז"ך מאכען) או ע"י ילדים, זה כולל כל החדרים שבבית אפילו חדרי שינה, בקומה למעלה, וגם תחת המיטות (ס"ג).

כשלא נכנס חמץ אפילו במקרה – ארונות בגדים או אוצרות, אם אין מצוי שיגיע לשם חמץ אפילו במקרה ואפילו ע"י ילדים – א"צ בדיקה.

רצפת הבית – רצפת הבית שאין שם סדקים (שפאלטענעס לעכער) אין צריך בדיקה, אבל אם יש איזה חור (לאך) או מאחורי השאפץ צריך בדיקה, וכן חשש קענדיס ושוקולאד – חמץ מילדים.

חצרות – יארדס – בעקיארד (Backyard) מרפסת פארטש, גג הבית (Roof), אם אינו יודע בוודאי שאכלו שם חמץ בתוך ל' יום ומצויים שם עופות או החולים (קעטץ) וכדומה א"צ בדיקה, אבל אם יודע שהובא שם חמץ בתוך ל' אפילו פעם אחד או שהובא פעם אחד ע"י ילדים – צריך בדיקה (ס"ז).

פרוזדור (Hallway) – צריך לבדוק פרוזדור בעסמענט, וחדר המדרגות (Staircase), גם הבוילער רום – אם אינו מוכרם.

הזנת ארונות – אין צריך להזיז שאנק גדול או פריזשידזדער או Stove, לנקות מתחתיהם, וסומכים על

ביטול החמץ (מדין ס' תל"ג מ"ב ל"ח, וס' תל"ח ס"ב מ"ט"ב ס"ק ט"ו), ואם הזיזם ממקומם בשעת הנקיון, יבדוק לפני שמחזירו ע"י אור החשמל, כמבואר לעיל.

בית המדרש צריך בדיקה – על השמש מוטלת האחריות של חשש חמץ בכל המקומות בבית המדרש, ולכן עליו לבדוק את כל בית המדרש והארונות, ויכוון לצאת עם הברכה שמברך בבדיקת ביתו (דעת תורה ס"י ערה"ש ס"ב).

ארונות וחפצי פרטיים בבית המדרש – לעדלעך, שאפעס, חפצים, וספרים הפרטיים, וכיסי חאלאטען של אברכי כולל, הכל האחריות על הבעה"ב לנקותם ולבדקם מפוררי חמץ (שמעתי מבעל מקדש ישראל וע"ש ס' ע"ח).

הנוסעים להורים – א. הנוסעים להורים לכל יו"ט יבדוק את ביתו בליל י"ג, קודם ליל י"ד, בלי ברכה, ב. אם מוכר כל הבית קודם ליל י"ד אין צריך בדיקה, ג. אם לא בדק וחזר באמצע פסח יבדוק אז בברכה, ד. אם יש להם חדר מיוחד בבית הורים, אפשר לשכור החדר מבעוד יום מבעה"ב, ויבדוק שם בברכה שישמע מבעה"ב, ויש מתירים לברך בעצמו (ס' תל"ב).

זיהור לספור הפרורים – ברעקלעך שהונח בחדרים שאכן מצא כולם, וציניע כל החמץ במקום שאין מגע. כל חמירא – יאמר כל חמירא לבטל החמץ אחר הבדיקה, ויאמר דלא חזיתיה (נישט געזעהן), ו"א שיאמרו כל בני בית ז'בהנה.

תחילת זמן איסור שימוש בכלי חמץ – תחילת זמן איסור שימוש בכלי חמץ הוא מזמן איסור אכילת חמץ (ס' תנ"ב ס"א).

שריפת החמץ

שריפת חמץ – זיהור בשריפת חמץ: א. שישרוף חמצו לפני זמן ביעור חמץ, ב. אחר ששרף את החמץ (לקיים מצות שריפה) יבטל חמצו ויאמר כל חמירא, ויאמר דחזיתיה (יא געזעהן) ודלא חזיתיה (נישט געזעהן), ו"א שכל בני הבית ג"כ יבטלו, ג. לא ישפוך נפט שלא לקלקל חמץ ממצות שריפה, וגם משום סכנה, ד. כשמגיע הזמן של ביעור חמץ אפילו שחמצו לא נשרף, או שהחמץ בידו ישליכם לרחוב ויבטל תיכף החמץ ויאמר כל חמירא.

הכנה ליום טוב – אחר שריפת חמץ לא יהיה לא"א שום מגע עם חמץ או חפצים בלתי נקיים, (בפרט אם הידיים לא נקיים, מאפיית מצה בער"פ), וזרזו עצמו ובני ביתו להכין לכבוד יום טוב בשמחה ובטוב לבב.

זכור אותו הא"ש לטוב, זכות הרבים תלוי בו

שמימן כל הלכות פסח לטובת הציבור הגדול לע"נ

הרה"ח רבי יהושע בן דוד ז"ל - נפ' ג' ניסן

האשה החשובה אסתר בת גרשון - נפ' ב' ניסן

האשה החשובה ברכה בת אהרן - נפ' י"ב ניסן

זכות הרבים יגן עליו ועל משפחתו ברוב ברכות והשפעות ונחת לרוב,

ושמחה לעדי עד, והג כשר ושמח